

Råsejlerlaugets deltagelse i forbundet
KYSTENS råsejlerseminar på Bygdøynes

Oslo 13. -16. okt. 2011

Af Finn Jensen

Martin Sønderskov og undertegnede deltog fra Middelaldercentrets råsejlerlaug. I alt var der ca. 70 deltagere, hovedsagelig nordmænd og -damer, men også Carsten Hviid og Vibeke Bischoff fra Vikingeskibsmuseet i Roskilde og 3 personer fra Sverige. En væsentlig årsag til invitationen skyldtes fundet af 13 skibsvrag i forbindelse med tunnelbyggeriet under Oslofjorden. Efter et af disse vrag, benævnt "Barcode 6" efter fundstedet, blev der bygget en rekonstruktion af BåtLab'en (bådlaboratoriet) på Norsk Maritimt Museum. Skibet er kun ca. 8 m. langt og blev søsat d. 11. sept. 2011. og døbt "Vaaghals". Opkaldt efter det første tåm i fæstningen Akershus, der dengang i slutningen af 1500 tallet var en middelalderborg.

Vragene var i størrelsen 8 til 15 meter lange. Desuden fandtes der mange rester af bådebroer af hele træstammer. "Vaaghals" havde spor af en mast placeret ret langt agter, hvorfor man mener, den har været med to master – trods dens lille størrelse. Nordmændene har ingen erfaring med tomastede råsejlskibe, hvilket vi har en del med Sophie, hvorfor de gerne så vor assistance. Martin holdt et fint foredrag om "Sejlads med Sophie" fredag eftermiddag.

Desværre var det næsten vindstille både fredag og lørdag, så det var begrænset med prøve-sejladser for sejl. På grund af størrelsen er Vaaghals også til at ro med 4 årer, og den er forholdsvis let at ro. Først søndag var der en fin vind og sejlene (ca. 31 m²) virkede tilsyneladende rimelig godt, men det store problem er, hvor halsen skal placeres på fokken, da fokkemasten er anbragt på forstævnen. Desværre kom vi ikke med på sejlturen søndag, da vi skulle hjem med færgen om eftermiddagen.

Seminaret omhandlede også fremstilling af lindebastov og skindreb af sælskind. Vaaghals skal have et sælskindsdrag. Det var et hårdt arbejde at blødgøre skindstrimlerne, der først blev slået sammen to og to til kordeler og derefter blødgjort igen og sidst slået med 3 kordeler til et reb.

Da vraget af Agnete blev udgravet i Gedesby, havde den vanter af lindebast.

Der var også praktisk oplæring i sejlads med Søskolens Nordlandsfembørring "God Bør". Da der næsten ingen vind var, måtte vi delvis ro den med 4 årer, og det var et hårdt arbejde.

Seminaret havde flere interessante foredrag om aktuelle emner. Blandt andet om sikkerhed, forliset med Dragens Vinge og for os et meget aktuelt emne "Træjtjære og dets fremstilling og anvendelse". Vi har altid været af den mening, at hvis træjtjæren blev for varm og begyndte at koge, ville kvaliteten blive forringet. I foredraget blev det oplyst at ved indkogning under fremstillingen kom temp. op på 250 grader i længere tid.

Alt i alt et godt og spændende seminar, hvor vi er blevet inspireret af både de formelle emner og af den uformelle snak med andre råsejlere.

Fremstilling af tjære vil vi nok tage fat på, når vi næste gang imprægnerer sejlene og alligevel skal holde døgnvagt ved bålet.

Vi overvejer videre – sammen med Vikingeskibsfolkene – at høste lindebast og eksperimentere med fremstilling af lindebastov.

Til fremstilling af skindreb mangler vi sæler af den rette art, så det må vi nok fravælge, selv om processen er interessant.

Finn Jensen
Råsejlerlauget